

॥ २५ ॥ इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठीये भारतभावदीपे सप्तमवतितमोऽध्यायः ॥ १७ ॥ ॥ ५ ॥ ॥ ७ ॥ आलोकेति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ स्तां अजवतां ॥ ७ ॥

एतद्बृहस्थधर्मत्वं चेष्टमानो जनाधिप ॥ इह लोके यशः प्राप्य प्रेत्य स्वर्गमवाप्स्यसि ॥ २५ ॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशासनिके प० दानधर्मबलिदानविधिर्नाम सप्तमवतितमोऽध्यायः ॥ १७ ॥ ॥ ५ ॥ ॥ ७ ॥ युधिष्ठिर उवाच आलोकदानं नामैतत्कीदृशं भरतर्षभ ॥ कथमेतत्समुत्पन्नं फलं वा तद्वीहि मे ॥ १ ॥ भीष्म उवाच अत्राप्युदाहरंती ममिति हासं पुरातनं ॥ मनोः प्रजापतेर्वादिं सुवर्णस्य च भारत ॥ २ ॥ तपस्वी कश्चिदभवत्सुवर्णो नाम भारत ॥ वर्णतो हेमवर्णः स सुवर्ण इति प्रथमे ॥ ३ ॥ कुलशीलगुणोपेतः स्वाध्याये च परंगतः ॥ बहून्सुवंशप्रभवान्समतीतः स्वकैर्गुणैः ॥ ४ ॥ सकदा चिन्मनुं विप्रो ददर्शोपसर्प च ॥ कुशलप्रश्नमन्योन्यतौ चोभौ तत्र चक्रतुः ॥ ५ ॥ ततस्तौ सत्यसंकल्पौ मेरौ कांचनपर्वते ॥ रमणीये शिलापृष्ठे सहितौ संन्यषीदतां ॥ ६ ॥ तत्र तौ कथयंतौ स्तां कथानां विधाश्रयाः ॥ ब्रह्मर्षिदेवदैत्यानां पुराणानां महात्मनां ॥ ७ ॥ सुवर्णस्त्वब्रवीद्वाक्यं मनुं स्वायं भुवं प्रति ॥ हितार्थं सर्वभूतानां प्रश्नं मे वक्तुमर्हसि ॥ ८ ॥ सुमनोभिर्यदि ज्यंते देवतानि प्रजेश्वर ॥ किमेतत्कथमुत्पन्नं फलं योगं च शंसमे ॥ ९ ॥ मनुरुवाच अत्राप्युदाहरंती ममिति हासं पुरातनं ॥ शुक्रस्य च बलेश्चैव संवादं वै महात्मनोः ॥ १० ॥ बलेर्वै रोचनस्येह त्रैलोक्यमनुशासतः ॥ समीपमाजगामाशुशुक्रो भृगुकुलोद्बहः ॥ ११ ॥ तमर्घ्यादिभिरभ्यर्च्य भार्गवं सोमसुराधिपः ॥ निषसादासने पश्चाद्विधिवद्भूरिदक्षिणः ॥ १२ ॥ कथेयमभवत्तत्र त्वया यापरिकीर्तिता ॥ सुमनो धूपदीपानां संप्रदाने फलं प्रति ॥ १३ ॥ ततः पप्रच्छ दैत्यैः कवींद्रं प्रश्नमुत्तमं ॥ १४ ॥ बलिरुवाच सुमनो धूपदीपानां किं फलं ब्रह्मवित्तमं ॥ प्रदानस्य द्विजश्रेष्ठ तद्भवान्वक्तुमर्हति ॥ १५ ॥ शुक्र उवाच तपःपूर्वं समुत्पन्नं धर्मस्तस्मादनंतरं ॥ एतस्मिन्नंतरे चैव वीरुदोषध्य एव च ॥ १६ ॥ सोमस्यात्मा च बहुधा संभूतः पृथिवीतले ॥ अमृतं च विषं चैव ये चाप्येतत्पणजातयः ॥ १७ ॥ अमृतं मनसः प्रीतिं सद्यस्तृप्तिं ददाति च ॥ मनोऽग्लपयते तीव्रं विषं गंधेन सर्वशः ॥ १८ ॥ अमृतं मंगलं विद्धि महद्विषमं गलं ॥ ओषध्योऽप्यमृतं सर्वा विषं तेजोऽग्निसंभवं ॥ १९ ॥ मनोऽह्वा दयते यस्माद्विषं चापि दधाति च ॥ तस्मात्सुमनसः प्रोक्तानरैः सुरुतकर्मभिः ॥ २० ॥ देवताभ्यः सुमनसो यो ददाति नरः शुचिः ॥ तस्य तु पुंयंति वै देवास्तुष्टाः पुष्टिं ददत्यपि ॥ २१ ॥

॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ तपःवर्णाश्रमधर्मः धर्मो दयादिः वीरुधोलताः ओषध्योऽप्यमृतादयः ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥